

ADVOKATFIRMAET
KOLD CHRISTENSEN

Fransk arveret og franske arveafgifter

De færreste danskere er opmærksomme på, at deres franske bolig er underlagt fransk arveret, selvom der kun er tale om en feriebolig og ejerne er fast bosiddende i Danmark.

Det er imidlertid vigtigt at man gør sig bekendt med de franske arveregler, helst inden man køber boligen, idet man derved har størst mulig chance for at træffe foranstaltninger, der forhindrer at de franske arveregler bliver en ulempe for ejerne selv og deres arvinger.

Nye muligheder med EU's arveretsforordning

I august 2015 trådte den nye EU-arveretsforordning i kraft. Den gør det muligt for personer, der ejer fast ejendom i Frankrig at vælge at lade deres franske aktiver undergå skifte efter et andet lands regler, fx dansk ret, hvis man er dansk statsborger. Anvendelsen af dansk ret forudsætter dog at afdøde havde oprettet testamente, hvori han/hun foretog et lovvalg til fordel for dansk ret. Fransk arveret regulerer således fortsat alle de dødsboer, hvor dødsfaldet fandt sted inden arveretsforordningens ikrafttræden, eller hvor afdøde ikke havde foretaget et lovvalg til fordel for et andet lands ret. Det er desuden vigtigt at være opmærksom på, at selvom et fransk dødsbo skiftes efter dansk ret, så skal der fortsat betales franske arveafgifter af de franske aktiver. Det er derfor fortsat vigtigt at man som testator gør sig bekendt med de franske afgifter, som vil blive udløst som konsekvens af dødsboskiftet.

FRANSKE ARVEREGLER

Hvem arver?

I Frankrig er arvereglerne, altså reglerne om hvem der arver ved dødsfald, næsten de samme som i Danmark. Børn er tvangsarvinger i Frankrig, ligesom de er i Danmark. Ægtefællen arver som udgangspunkt også i Frankrig, men en ægtefælle er ikke en tvangsarving efter fransk ret, og man kan derfor gøre sin ægtefælle arveløs efter fransk ret, hvilket ikke er muligt efter dansk ret. Efterlader en afdød person sig ingen børn, men derimod forældre, så vil forældrene arve – enten alene eller sammen med ægtefællen. Forældrene kan dog også i den situation gøres arveløse, således at ægtefællen bliver enearving.

Hvor meget arver de?

Efter fransk ret er den efterlevende ægtefælle væsentligt dårligere stillet end efter dansk ret, især hvis førstafdøde havde særbørn, dvs. børn fra et tidligere forhold. Desuden er tvangsarvereglerne for børn meget stærkere end i Danmark.

Som udgangspunkt arver ægtefællen en fjerdedel (1/4). Til sammenligning er ægtefællens legale arvelod halvdelen (1/2) efter dansk ret.

Er der kun fællesbørn, har den efterlevende ægtefælle ret til at vælge at arve enten 100 % brugsret ("usufruit") eller en fjerdedel (1/4) fuld ejendomsret ("pleine propriété"). Er der børn vil disse arve resten, dvs. enten 3/4 eller kun "nøgen ejendomsret". Det betyder at ægtefællen og børnene alle bliver tinglyste medejere af fast ejendom, og selvom ægtefællen har 100 % brugsret, skal der indhentes samtykke fra børnene ved salg af ejendommen, og de får andel af provenuet ved salg.

Hvis et ægtepar ejer en ejendom i fællesskab, og den ene dør og efterlader sig særbørn, så vil den efterlevende ægtefælle som udgangspunkt kun arve en fjerdedel (1/4) og således efter dødsboskiftet eje 5/8 af ejendommen, mens afdødes børn bliver tinglyste ejere af tilsammen 3/8.

For de fleste familier er det ikke en ønskelig situation at den længstlevende ægtefælle og børnene, uanset om det er sær- eller fællesbørn, ejer ejendommen i fællesskab. I de fleste tilfælde ønsker ægtefællen derfor at købe børnene ud – men det udløser som regel en diskussion omkring værdiansættelse af ejendommen, og i mange tilfælde kan det også være svært for den længstlevende at rejse midler til at købe børnene ud. Omvendt har børnene ikke krav på at blive købt ud. Selv i familier, hvor der kun er fællesbørn, kan der derfor være god grund til at overveje om der skal træffes foranstaltninger i form af oprettelse af et fransk og/eller dansk testamente, lovvalg til fordel for dansk ret, eller køb via et fransk SCI-selskab, således at man opnår den ønskede situation efter et dødsfald.

FRANSKE ARVEAFGIFTER

Siden 2007 har ægtefæller og registrerede partnere (personer der har oprettet en fransk PACS) kunnet arve hinanden afgiftsfrit som i Danmark. Registreret partnerskab indgået i Danmark anses i Frankrig for at være et ægteskab og ikke en PACS.

Alle andre arvinger – udover afgiftsfri organisationer – skal betale arveafgift af den andel af nettoboet, som tilfalder dem. Ejer man en feriebolig i Frankrig, som der er tinglyst lån i, så opgøres nettoboet til aktuel handelsværdi fratrukket restgæld pr. dødsdagen.

Afdødes biologiske og adopterede børn har hver et afgiftsfrit bundfradrag på 100.000 €. Den arv der overstiger bundfradraget skal der betales afgifter af efter dette skema:

Afgiftspligtigt beløb	Takst
Mindre end 8.072 €	5 %
Mellem 8.072 € og 12.109 €	10 %
Mellem 12.109 € og 15.932 €	15 %
Mellem 15.932 € og 552.324 €	20 %
Mellem 552.324 € og 902.838 €	30 %
Mellem 902.838 € og 1.805.677 €	40 %
Over 1.805.677 €	45 %

Både afdødes samlever og ægtefællens/samleverens særbørn betragtes som helt ubeslægtede med afdøde og skal derfor betale 60 % i arveafgift efter et bundfradrag på kun 1.594 € pr. arving. Afdødes søskende har hver et bundfradrag på 15.932 €, hvorefter der betales 35 % arveafgift af de første 24.430 € og 45 % af resten. Afdødes nevøer og niecer har hver et bundfradrag på 7.967 € og skal betale en arveafgift på 55 % af den del af arven, der overstiger bundfradraget.

Eksempel på beregning af franske arveafgifter

Et ægtepar ejer en ubelånt feriebolig i Frankrig. Manden har to særbørn. Hustruen har ingen børn. Manden dør først og efterlader sig sin hustru og de to særbørn. Ved hans død udgør ejendommens handelsværdi 1 mio. €. Det er kun mandens halvdel af ejendommen, der indgår i boet og hustruen arver 1/4 af mandens halvdel, svarende til en arv på 125.000 €. Hendes arv er afgiftsfri, og hun ejer herefter 5/8 af ejendommen. Børnene arver tilsammen 3/4 af halvdelen, svarende til en arv pr. barn på 187.500 €, hvoraf 100.000 € er afgiftsfri. De resterende 87.500 € beregnes der afgifter af:

Afgiftspligtigt beløb	Takst	Afgift
Mindre end 8.072 €	5 %	403,60 €
Mellem 8.072 € og 12.109 €	10 %	403,70 €
Mellem 12.109 € og 15.932 €	15 %	573,45 €
Mellem 15.932 € og 552.324 €	20 %	14.313,60 €
Total arveafgift pr. barn		15.694,35 €

LØSNINGER

Såvel for arveforhold som for afgiftsforhold kan der etableres forbedringer i forhold til de franske regler. Ægtefællens arveandel kan forhøjes ved testamente, og bedst ved at der foretages lovvalg til fordel for dansk ret, hvilket er muligt, hvis testator er af dansk nationalitet.

Testationskompetencen efter fransk ret afhænger af antallet af børn og begrænses, hvis der er tale om særbørn. Har testator fx ét særbarn kan ægtefællens arv forøges fra en fjerdedel til halvdelen i fuld ejendomsret, eller der kan kombineres med en fjerdedel i fuld ejendomsret og tre fjerdedele som brugsret eller alt som brugsret. Har testator tre eller flere særbørn kan ægtefællens arv kun forøges fra en fjerdedel i fuld ejendomsret til yderligere tre fjerdedele brugsret eller alt som brugsret.

Et dansk testamente, som ikke indeholder lovvalg til fordel for dansk ret, kan i princippet også få virkning i Frankrig, men kun så længe det danske ikke strider mod fransk ret. Det kan medføre lange konflikter i et fransk bo, og det må derfor anbefales også at skrive et fransk testamente og/eller foretage yderligere franske dispositioner eller foretage et lovvalg til fordel for dansk ret.

Ægtefæller med fællesbørn

Efter fransk ret kan længstlevendes situation væsentligt forbedres ved oprettelse af en fransk fordelsægtepagt. Ved den ene ægtefælles død overgår afdødes bodel i så fald til eje for den længstlevende, uden at der sker en fransk bobehandling. Er der særbørn i ægteskabet, kan disse imidlertid omstøde en sådan ægtepagt, og det må derfor anbefales, at man træffer andre foranstaltninger i denne situation.

Stedbørn

Skulle man ønske at begunstige stedbørn – enten ved gave eller arv – er dette afgiftsmæssigt meget dyrt i Frankrig, da de anses som helt ubeslægtede med gavegiver/arvelader og derfor skal betale gave-/arveafgift på 60 %. Det kan især give problemer, hvis et ægtepar har besluttet, at boet efter længstlevende skal fordeles ligeligt mellem ægtefællernes fælles- og/eller særbørn, idet det i så fald vil være tilfældigt hvilke børn der arver til hvilken afgiftsprocent. I disse tilfælde er der behov for andre løsninger. I sager hvor der er foretaget lovvalg

til fordel for dansk ret, skal man være opmærksom på at der fortsat skal betales franske arveafgifter af de franske aktiver i boet, så lovvalget alene løser ikke et evt. afgiftsproblem i Frankrig.

Ugifte samlevende

I Frankrig er der ikke nogen fordelagtige afgiftsregler for ugifte par. Der findes dog en fransk samlivskontrakt (PACS), som man skal være bosat i Frankrig for at kunne indgå. Hvis man opretter testamente til fordel for samleveren, vil et dødsfald udløse en fransk arveafgift på 60 %. Derfor må der tages andre løsninger i brug, når et ugift par sammen erhverver en fransk ejendom.

Køb af fransk ejendom via et selskab – Société Civile Immobilière

Hvis flere familier, søskende, ugifte samlevende eller et ægtepar med særbørn erhverver en ejendom i Frankrig, kan det være en god idé at eje den via et fransk SCI-selskab. Derved kan man lettere administrere ejerskabet vha. flertalsbeslutninger og det er enklere at foretage ændringer i ejerkredsen, da man ikke skal tinglyse et nyt skøde. Da SCI-selskabsandele i fransk ret betragtes som løsøre, så reguleres de ikke af fransk arveret, hvis andelshaverne har fast bopæl i Danmark, og derved kan arveforholdene for en ejendom ejet via et SCI-selskab reguleres efter dansk ret. Det er derfor rent skifteretligt en fordel at eje en ejendom via et SCI-selskab, idet man derved i et dansk testamente kan træffe bestemmelse om, hvem der skal arve andelene og dermed ejendommen. Afgiftsmæssigt vil de franske afgiftsregler dog komme i spil uanset hvad, så derfor er det fortsat vigtigt at have for øje, at arv til en samlever eller et stedbarn medfører arveafgift på 60 % i Frankrig.

Ejerskab via et SCI-selskab kræver selskabsoprettelse. Køb via et SCI-selskab er derfor lidt dyrere end et personligt køb, men på længere sigt kan det vise sig, at være en stor fordel og en god investering at købe via et SCI-selskab. Det er dog altid en konkret vurdering, om etablering af SCI-selskab er tilrådeligt.

Et SCI-selskab kan særligt anbefales for ugifte samlevende, hvorefter der oprettes krydsende brugsret ("échange d'usufruit"). Hvis parterne fx begge er mellem 51 og 61 år (brugsret og nøgen ejendomsret ("nue-propriété") er ved denne alder 50 % hver), krydser de brugsret ("usufruit") ved, at manden overdrager den nøgne ejendomsret til sine 50 % andele til kvinden og vice versa. De kommer således til at eje hver 50 % i nøgen ejendomsret til sin egen halvdel og brugsret til samleverens halvdel af anparterne. Når en af parterne dør, bortfalder dennes brugsret, og den efterlevende part vil herefter eje halvdelen af ejendommen med fuld ejendomsret samtidig med, at han/hun bevarer brugsretten over afdødes halvdel uden at betale afgifter. Afdødes livsarvinger bliver medejere med nøgen ejendomsret til afdødes andele i selskabet. Alt efter arveforholdene kan den længstlevende samlevers stilling eventuelt også forbedres ved både et fransk testamente og et dansk udvidet samlevertestamente.

Fransk livsforsikring og belåning af ejendom

Hvis ugifte samlevende er fast bosiddende i Frankrig, så kan en yderligere mulighed for at hjælpe den længstlevende til en økonomisk bedre livssituation være at oprette en kapitalforsikring ("Assurance-vie") med midler, der kommer fra belåning af ejendommen. Et lån fra en kreditinstitution eller en bank, med pant i ejendommen, nedsætter ligesom den nævnte mellemregningskonto de beløb, som ellers vil indgå i dødsboet. Der kan også med fordel indsættes andre til denne lave afgift, fx stedbørn, som ellers også betaler den høje arveafgift på 60 %.

Tontine-ordningen

Den franske lovgivning har en ordning som kaldes "tontine" – en aftale mellem flere personer om, at en ejendom eller kapital ved den ene af parternes død skal overgå til den/de efterladte. En sådan aftale må dog etableres ved købet af den faste ejendom, og er som udgangspunkt beregnet til helårsboliger, og begge parter skal væsentligt finansiere købet. Den længstlevende kan ved denne ordning blive eneejer af ejendommen, men der skal ske bobehandling og betales arveafgifter, og det gør i praksis oftest tontine-løsningen uanvendelig for

ugifte samlevende, for hvem den franske arveafgift er på 60 %. For gifte par kan løsningen være risikabel, idet aftalen fortsat er bindende, selvom ægtefællerne måtte blive skilt.

--- o ---

Som det fremgår, kan det allerede ved købet af bolig i Frankrig betale sig i tide at sikre ægtefællen og familien bedst muligt. Men også efterfølgende kan der være meget god grund til at vurdere, om ejerforholdene er de bedst mulige i familiens situation. Der kan være betydelige arveafgifter at spare, og lange og besværlige arvesager at undgå – både for ægtefælle og børn.

Ann-Sofie Juhl Kold Nielsen

Advokat

Avocat-conseil auprès de l'Ambassade de France au Danemark

Advokatfirmaet Kold Christensen

Næsseslottet

Dronninggårds Allé 136

DK-2840 Holte

Telefon: +45 40 85 89 55

Mail: akc@akc.dk

Web: www.akc.dk